

Namn _____

Personbeteckning ----- - -----

Ifylles av examinator:

Uppgift 1: _____ poäng

SVENSKA HANDELSHÖGSKOLAN

INTRÄDESPROV 13.6.2005

UPPGIFT 1 (10 POÄNG)

Bestäm huruvida följande påståenden stämmer, inte stämmer eller huruvida du inte vill ta ställning. För rätt svar ges +1 poäng, för fel svar -1 poäng. Om du inte tar ställning får du noll poäng. Markera ditt svar tydligt. I tillägg till påståendet får du motivera ditt svar på utrymmet som reserverats för ändamålet. Korrekt motivering ger +1 poäng. Oavsett om svaret på flervalsfrågan är korrekt eller inte kan ett tilläggs-poäng erhållas för motiveringarna.

- a) Anta att ett företag kan placera sina tillgångar till en totalavkastning om 15 % p.a. Företaget är till 25 procent finansierat med främmande kapital. Den genomsnittliga räntan på företagets skulder är 6 % p.a. Påstående: Räntabiliteten på eget kapital är således 18,00 %.

Påståendet Stämmer Stämmer inte Tar inte ställning

Motivering / kommentar:

- b) Enligt UPM-Kymmene årsberättelse 2004 är företagets vinst per aktie 1,83 € och dividenden per aktie 0,75 €. Givet att UPM-Kymmene aktiekurs i slutet av 2004 (30.12.2004) var 16,36, innebär det att direktavkastningen enligt den kurs som rådde då var 11,2 %.

Påståendet Stämmer Stämmer inte Tar inte ställning

Motivering / kommentar:

- c) En investerings ekonomiska livslängd är alltid längre än den tekniska livslängden.

Påståendet Stämmer Stämmer inte Tar inte ställning

Motivering / kommentar:

- d) Nackdelarna med återbetalningsmetoden (pay-back-metoden) vid investeringskalkylering är att den är svår att använda, man måste uppskatta investeringens kassaströmmar över hela dess livslängd och man måste uppskatta diskonteringsräntan.

Påståendet Stämmer Stämmer inte Tar inte ställning

Motivering / kommentar: (på följande sida)

e) Anta att man vid användning av kapitalvärdemetoden (nuvärdemetoden) kommer fram till att nuvärdet är 12 500 € om kalkylräntan är 12 %. Påståendet: Detta betyder att internräntan är större än 12 %.

Påståendet Stämmer Stämmer inte Tar inte ställning

Motivering / kommentar:

Namn _____

Personbeteckning _____ - _____

Ifylles av examinator:

Uppgift 2: _____ poäng

SVENSKA HANDELSHÖGSKOLAN

INTRÄDESPROV 13.6.2005

UPPGIFT 2 (10 POÄNG)

Besvara alla delfrågor genom att kryssa för det korrekta alternativet. Rätt svar ger +1 poäng, fel svar -0,5 poäng och inget svar 0 poäng.

1. Nash-jämvikt är

- a) den jämvikt som uppstår på en oligopolmarknad där ett fåtal aktörer fattar sina beslut under påverkan av andras beslut
- b) den jämvikt som uppstår på en monopolmarknad då en aktör fattar sitt beslut under påverkan av andras beslut
- c) den jämvikt som uppstår då alla aktörer har lika stort inflytande på situationens utformning under fullständig konkurrens

2. En kartell är ineffektiv för att

- a) prisnivån pressas neråt på grund av brist på transparens bland säljare
- b) prisnivån inte är optimal som följd av organiserat samarbete mellan säljare
- c) det uppstår stora omkostnader i samband med koordineringen av kartellverksamheten

3. I ett visst land finns det 200 000 arbetslösa, 4 000 000 individer i arbetsför ålder och arbetslöshetsgraden är 10 %. Hur stor del av befolkningen i arbetsför ålder deltar aktivt i arbetskraften?

- a) 50 %
- b) 90 %
- c) 100 %

4. Då ett monopol maximerar sin vinst

- a) är produktionsvolymen alltid större än vid perfekt konkurrens
- b) är priset högre än marginalkostnaden
- c) lutar efterfrågekurvan brantare än marginalintäktskurvan

5. Vem hävdade att penningmängdens tillväxt styr inflationen och att den ekonomiska politiken därför främst bör rikta in sig på att stabilisera penningmängdens utveckling?

- a) Milton Friedman
- b) John Maynard Keynes
- c) John Nash

6. Naturlig arbetslöshet är den arbetslöshet som råder i en situation då hushåll och företag helt anpassat sig till den rådande

- a) inflationen
- b) räntan
- c) lönenivån

7. Ett typiskt drag hos en nätverksekonomi är att

- a) produkterna blir mer värda ju fler som har dem
- b) ökad densitet förbättrar nätverkets funktionsförmåga
- c) styckkostnaderna stiger med producerad kvantitet

8. Utträngning kallas det då

- a) multinationella företag tränger ut små lokala producenter med högre produktionskostnader från marknaden.
- b) inflationen drivs upp och förorsakar minskade utrikeshandel på grund av expansiv penningpolitik
- c) finansieringen av budgetunderskottet driver upp räntorna så att de privata investeringarna minskar

9. Alternativkostnad är

- a) den kostnad som uppstår i och med utlokaliseringen av inhemska produktionsenheter till låglöneländer.
- b) den avkastning man skulle erhålla vid den bästa alternativa användningen av en viss resurs
- c) den kostnad som uppstår då en resurs används på ett icke-optimalt sätt

10. Om arbetslösheten mäts på x-axeln och inflationen på y-axeln i ett koordinatsystem så är den *långsiktiga* Phillipskurvan

- a) horisontell
- b) vertikal
- c) nedåtlutande

Namn _____

Personbeteckning ----- - -----

Ifylles av examinator:

Uppgift 3: _____ poäng

SVENSKA HANDELSHÖGSKOLAN

INTRÄDESPROV 13.6.2005

UPPGIFT 3 (10 POÄNG)

Nyblivne Hankenstuderande Pelle behöver en bil för att ta sig till och från den kommande studieorten. Han blir erbjuden att köpa sin fasters bil för 10 000 €. För att klara av betalningen går Pelle till banken och lyfter ett lån på 10 000 € som ska amorteras på ett år. Lånet fås till en fast årlig ränta på 4 %.

Redovisa alla uträkningar i ditt svar.

- Pelle föreslår att han gör två lika stora avbetalningar på sitt lån, 5 000 € efter sex månader och lika mycket efter ett år. Räntan skulle i det här fallet också betalas halvårsvis i samband med avbetalningarna. Bestäm utgående från detta amorteringarnas storlek samt lånets räntekostnader. (2 poäng)
- Från bankens sida tycker man däremot att Pelle bör satsa på ett annuitetslån med månatliga amorteringar. Bestäm månadsannuiteternas storlek givet förutsättningarna ovan. (2 poäng)
- Pelle tycker att ett annuitetslån låter som en bra idé, dessutom tycker han att bankens erbjudande verkar förmånligt. Han börjar till och med fundera på att låna lite extra, det kommer ju t.ex. att gå åt en hel del bensin. Hur mycket kan Pelle som mest låna om annuiteterna inte får överstiga 1 000 € per månad? (3 poäng)
- Genom att bli stamkund i banken har Pelle möjlighet att få sitt lån till en lägre ränta. Som stamkund skulle den årliga räntan vara 3,5 %, men ett medlemskap kostar 50 €. Lönar det sig för Pelle att bli stamkund om han bestämmer sig för ett annuitetslån på 10 000 €? (3 poäng)

Formel för månadsannuiteter:

$$a = \frac{i/12 \cdot L}{1 - (1 + i/12)^{-n}}$$

Namn _____

Personbeteckning _____ - _____

Ifylles av examinator:

Uppgift 5: _____ poäng

SVENSKA HANDELSHÖGSKOLAN
INTRÄDESPROV 13.6.2005
UPPGIFT 5 (10 POÄNG)

Företaget IT-Evolution Ltd:s redovisningsinformation är för de tre senaste räkenskapsperioderna i sammandrag följande i 1 000 €

	År	1	2	3
Eget kapital (vid räkenskapsperiodens början)		50	200	80
Intäkter		500	600	1 600
Tillgångar		420	330	830
Kostnader		350	720	1 300
Skulder		220	250	450

Fyll i uppgifterna i de förenklade balans- och resultaträkningarna nedan!

Vilket blev resultatet (= vinsten/förlusten) för respektive år?

	Resultaträkning		
År	1	2	3

	Balansräkning		
År	1	2	3

Personbeteckning -----

Ifylles av examinator:

Uppgift 6: _____ poäng

SVENSKA HANDELSHÖGSKOLAN

INTRÄDESPROV 13.6.2005

UPPGIFT 6 (10 POÄNG)

Etisk handel eller rättvis handel (Fare Trade) är ett omdebatterat ämne och speciellt kaffet, dess produktion och pris har varit föremål för mycket diskussion. De positiva aspekterna av rättvis handel har lyfts fram mycket medan de sämre sidorna har fått mindre uppmärksamhet. Läs de bifogade texterna och besvara följande frågor:

a) Hur bestäms priset på kaffe? Hur skiljer sig denna prissättning från prissättningen på en marknad med perfekt konkurrens? (2 poäng)

b) Marknadspriset på kaffe är för lågt, hävdar rättvis handel -rörelsen. Vad beror detta på? Illustrera med ett diagram. (2 poäng)

c) Nämn 3 saker som kan påverka kaffepriset. (1 poäng)

d) Diskutera kort varför rättvis handel prissättningen inte är långsiktigt optimal. (1 poäng)

e) Visa i ett diagram och beskriv med ord vad som kan hända då priset på en delmarknad sätts högre än marknadspriset enligt rättvis handel -konceptet. Hur påverkar detta pris och kvantitet producerad? (4 poäng)

Namn _____

Personbeteckning - - - - - - - - - -

Ifylles av examinator:

Uppgift 7: _____ poäng

SVENSKA HANDELSHÖGSKOLAN

INTRÄDESPROV 13.6.2005

UPPGIFT 7 (10 POÄNG)

Svara på följande frågor. Använd maximalt det utrymme som reserverats för respektive fråga. (2 poäng/delfråga)

a) Vilka delar består kreditmarknaden av och vad avses med dessa?

b) Vad avses med likviditet? Ge exempel på tillgångar med låg respektive hög likviditet.

c) Vad avses med andrahandsmarknaden?

d) Ge exempel på två olika kategorier derivatkontrakt och förklara vad som avses med dessa.

e) Anta att de *korta* marknadsräntorna stiger. Vad blir den ekonomiska effekten med avseende på följande? Motivera kort.

Tillgångspriser:

Lånekostnader:

Investeringsbenägenheten:

Den ekonomiska tillväxten:

Namn _____

Personbeteckning ----- - -----

Ifylles av examinator:

Uppgift 8: _____ poäng

SVENSKA HANDELSHÖGSKOLAN

INTRÄDESPROV 13.6.2005

UPPGIFT 8 (10 POÄNG)

Besvara följande frågor och redogör för uträkningarna. Använd det utrymme som reserverats för ändamålet. (2 poäng/delfråga)

Ett företags vinst ges av funktionen $\pi(q) = -100 + 5q - 0,01q^2$ för $0 \leq q \leq 500$ där q är antal sålda enheter.

a) Hur stor är företagets vinst/förlust när försäljningen uppgår till 100 enheter?

b) Hur många enheter måste företaget minst sälja för att visa vinst?

c) Beräkna $\pi'(100)$ dvs. funktionens derivata i punkten $q=100$.

d) Ge en kort verbal tolkning av vad derivatan av vinstfunktionen betyder.

e) Hur många enheter ska företaget sälja för att maximera sin vinst?